

PGS.TS Nguyễn Minh Kiều

ĐẠI HỌC MỞ THÀNH PHỐ HỒ CHÍ MINH
VÀ CHƯƠNG TRÌNH GIẢNG DẠY KINH TẾ FULBRIGHT

BÀI TẬP

VÀ BÀI GIẢI NGHIỆP VỤ NGÂN HÀNG THƯƠNG MẠI

- **TÓM TẮT LÝ THUYẾT**
- **CÂU HỎI TRẮC NGHIỆM KIẾN THỨC**
- **BÀI TẬP VÀ BÀI GIẢI THỰC HÀNH NGHIỆP VỤ**
- **BÀI TẬP TỰ RÈN LUYỆN**
- **BÀI TẬP THỰC HÀNH THEO NHÓM**

Sử dụng kèm theo sách Nghiệp Vụ Ngân Hàng Thương Mại
cùng tác giả

NHÀ XUẤT BẢN LAO ĐỘNG XÃ HỘI

PGS. TS NGUYỄN MINH KIỀU

Đại học Mở TP. Hồ Chí Minh và

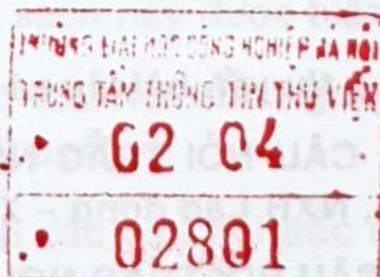
Chương trình Giảng Dạy Kinh Tế Fulbright

BÀI TẬP VÀ BÀI GIẢI

NGHIỆP VỤ NGÂN HÀNG THƯƠNG MẠI

- **TÓM TẮT LÝ THUYẾT**
- **CÂU HỎI TRẮC NGHIỆM KIẾN THỨC**
- **BÀI TẬP & BÀI GIẢI THỰC HÀNH NGHIỆP VỤ**
- **BÀI TẬP TỰ RÈN LUYỆN**
- **BÀI TẬP THỰC HÀNH THEO NHÓM**

Sử dụng kèm theo Sách **NGHIỆP VỤ NGÂN HÀNG THƯƠNG MẠI**
NXB Thống kê 2007, 2008, 2009 (Cùng Tác giả)

NHÀ XUẤT BẢN LAO ĐỘNG – XÃ HỘI

LỜI NÓI ĐẦU

Trước khi giới thiệu đến các bạn quyển sách "**Bài tập và Bài giải Nghiệp vụ Ngân hàng thương mại**", tôi xin chân thành cảm ơn sự ủng hộ nhiệt tình của các bạn trong thời gian vừa qua đối với quyển "**Nghiep vụ Ngân hàng thương mại**" của tôi, đã được Nhà xuất bản Thống kê xuất bản năm 2005 và thường xuyên được tái bản trong những năm gần đây. Nhiều bạn sinh viên và nhân viên ngân hàng khi đọc quyển "**Nghiep vụ Ngân hàng thương mại**" đã bày tỏ sự hài lòng về nội dung đầy đủ, chi tiết và sát thực cũng như văn phong mạch lạc, đơn giản, dễ đọc và dễ hiểu của quyển sách.

Tuy nhiên, nhiều bạn còn thắc mắc và chưa thật hài lòng khi thấy còn thiếu những câu hỏi lý thuyết và bài tập thực hành để các bạn có thể luyện tập thêm. Tôi thành thật mong các bạn thông cảm vì trong phạm vi một quyển sách tham khảo lý thuyết chưa thể đáp ứng được yêu cầu đó. Để đáp ứng lại nguyện vọng chính đáng của các bạn, tôi đã gấp rút biên soạn và hân hạnh giới thiệu đến các bạn quyển "**Bài tập và Bài giải Nghiệp vụ Ngân hàng thương mại**" sử dụng kèm theo quyển "**Nghiep vụ Ngân hàng thương mại**" đã xuất bản nhằm hỗ trợ cho việc tự học và tự rèn luyện thực hành của các bạn. Với mục tiêu hỗ trợ tối đa giúp các bạn gặt hái được thành công trong học tập cũng như công tác sau khi đã tốt nghiệp, quyển sách này được biên soạn thành 5 phần :

- Phần 1 bao gồm các câu hỏi trắc nghiệm nhằm củng cố kiến thức đã học trong lý thuyết.
- Phần 2 liệt kê đáp án các câu hỏi trắc nghiệm nhằm giúp bạn kiểm tra lại kết quả trả lời của mình khi làm phần 1.
- Phần 3 bao gồm các bài tập và bài giải các tình huống nghiệp vụ cụ thể nhằm giúp các bạn ôn tập, chuẩn bị thi hết môn học và làm quen với việc xử lý những tình huống phát sinh trong thực tiễn làm việc của các bạn.

- Phần 4 bao gồm các bài tập để các bạn tự giải nhằm củng cố kỹ năng, chuẩn bị thi hết môn học và làm quen với việc xử lý những tình huống phát sinh trong thực tiễn làm việc của các bạn.
- Phần 5 bao gồm các bài tập thực hành theo nhóm nhằm giúp các bạn tập vận dụng lý thuyết đã học vào những tình huống cụ thể trong thực tiễn.

Dù rằng hầu hết các bài tập đều có hướng dẫn cách giải và cho đáp án, nhưng chúng tôi khuyên tốt nhất là các bạn nên tự giải. Chỉ khi nào giải xong hoặc không thể tự giải được, bạn mới tham khảo bài giải.

Với thiện chí hỗ trợ và phục vụ tốt nhất nhu cầu học tập của các bạn, tôi hy vọng rằng quyển sách này sẽ đáp ứng được nhu cầu học tập và rèn luyện không ngừng của các bạn. Vì đây là lần đầu tiên, một quyển sách bài tập thực hành được biên soạn và phát hành song song với quyển sách lý thuyết nên khó lòng tránh khỏi những thiếu sót. Rất mong nhận được ý kiến đóng góp của các bạn cho việc cải tiến nội dung và hình thức của quyển sách này nhằm phục vụ ngày càng tốt hơn nhu cầu học tập của các bạn. Mọi ý kiến đóng góp xin gửi về email : kieunm@etp.vnn.vn.

TS. NGUYỄN MINH KIỀU

MỤC LỤC

	<i>Trang</i>
- Lời nói đầu	5
- Mục lục	7

PHẦN 1

CÂU HỎI TRẮC NGHIỆM KIẾN THỨC

Chương 1 : TỔNG QUAN VỀ HOẠT ĐỘNG CỦA NGÂN HÀNG THƯƠNG MẠI (NHTM)	15
--	-----------

A. TÓM TẮT LÝ THUYẾT CHƯƠNG 1	15
- Các vấn đề căn bản về ngân hàng thương mại (NHTM)	15
- Phân loại NHTM	16
- Cơ cấu tổ chức của một NHTM	16
- Các hoạt động chủ yếu của NHTM	17
- Phân loại các nghiệp vụ NHTM	18
- Tác động của Luật Các tổ chức tín dụng đến hoạt động của NHTM	19
B. CÂU HỎI TRẮC NGHIỆM CHƯƠNG 1	22

Chương 2 : NGHIỆP VỤ HUY ĐỘNG VỐN	27
--	-----------

A. TÓM TẮT LÝ THUYẾT CHƯƠNG 2	27
- Hoạt động huy động vốn của ngân hàng thương mại	27
- Tầm quan trọng của nghiệp vụ huy động vốn	27
- Các nghiệp vụ huy động vốn của ngân hàng thương mại	28
- Các giải pháp tăng vốn của ngân hàng thương mại	33
B. CÂU HỎI TRẮC NGHIỆM CHƯƠNG 2	34

Chương 3 : NHỮNG VẤN ĐỀ CHUNG VỀ TÍN DỤNG NGÂN HÀNG	41
--	-----------

A. TÓM TẮT LÝ THUYẾT CHƯƠNG 3	41
- Những vấn đề căn bản về tín dụng ngân hàng	41
- Quy trình tín dụng	44
B. CÂU HỎI TRẮC NGHIỆM CHƯƠNG 3	49

Chương 4 : NGHIỆP VỤ CHO VAY KHÁCH HÀNG DOANH NGHIỆP	55
A. TÓM TẮT LÝ THUYẾT CHƯƠNG 4	55
– Các vấn đề chung về cho vay doanh nghiệp	55
– Cho vay ngắn hạn đối với doanh nghiệp	59
– Chiết khấu chứng từ có giá	63
– Cho vay trung và dài hạn đối với doanh nghiệp	65
B. CÂU HỎI TRẮC NGHIỆM CHƯƠNG 4	66
Chương 5 : PHÂN TÍCH TÍN DỤNG VÀ QUYẾT ĐỊNH CHO VAY	75
A. TÓM TẮT LÝ THUYẾT CHƯƠNG 5	75
– Mục đích phân tích tín dụng	75
– Thông tin phục vụ phân tích tín dụng	76
– Các nội dung cần phân tích	77
– Phân tích tình hình tài chính doanh nghiệp	77
– Phân tích phương án sản xuất kinh doanh	88
– Phân tích thái độ của khách hàng trong việc trả nợ vay	90
B. CÂU HỎI TRẮC NGHIỆM CHƯƠNG 5	91
Chương 6 : THẨM ĐỊNH TÍN DỤNG VÀ QUYẾT ĐỊNH CHO VAY	105
A. TÓM TẮT LÝ THUYẾT CHƯƠNG 6	105
– Giới thiệu về thẩm định tín dụng	105
– Thẩm định ngân lưu của dự án	106
– Thẩm định chi phí sử dụng vốn của dự án	109
– Thẩm định chỉ tiêu quyết định đầu tư dự án	113
– Những cấm bẫy khi thẩm định các chỉ tiêu quyết định đầu tư dự án	116
B. CÂU HỎI TRẮC NGHIỆM CHƯƠNG 6	117
Chương 7 : NGHIỆP VỤ CHO THUÊ TÀI CHÍNH	131
A. TÓM TẮT LÝ THUYẾT CHƯƠNG 7	131
– Giới thiệu về thuê tài chính	131
– Thế nào là thuê tài sản ?	131
– Tại sao phải thuê tài chính ?	132
– Phân tích và quyết định thuê hay mua	135

- Phân tích và quyết định chi phí thuê	137
B. CÂU HỎI TRẮC NGHIỆM CHƯƠNG 7	137
Chương 8 : NGHIỆP VỤ TÀI TRỢ XUẤT NHẬP KHẨU	141
A. TÓM TẮT LÝ THUYẾT CHƯƠNG 8	141
- Sự cần thiết của nghiệp vụ tài trợ xuất nhập khẩu	141
- Hoạt động tài trợ nhập khẩu của NHTM	142
- Hoạt động tài trợ xuất khẩu của NHTM	143
B. CÂU HỎI TRẮC NGHIỆM CHƯƠNG 8	147
Chương 9 : NGHIỆP VỤ BẢO LÃNH	155
A. TÓM TẮT LÝ THUYẾT CHƯƠNG 9	155
- Những vấn đề chung về bảo lãnh ngân hàng	155
- Nghiệp vụ bảo lãnh ngân hàng	159
- Trình tự thực hiện nghĩa vụ bảo lãnh	162
B. CÂU HỎI TRẮC NGHIỆM CHƯƠNG 9	162
Chương 10 : NGHIỆP VỤ THANH TOÁN QUA NGÂN HÀNG	169
A. TÓM TẮT LÝ THUYẾT CHƯƠNG 10	169
- Thanh toán giữa các khách hàng	169
- Thanh toán giữa các ngân hàng	172
B. CÂU HỎI TRẮC NGHIỆM CHƯƠNG 10	174
Chương 11 : NGHIỆP VỤ THANH TOÁN QUỐC TẾ	181
A. TÓM TẮT LÝ THUYẾT CHƯƠNG 11	181
- Hối phiếu sử dụng trong thanh toán quốc tế	181
- Phương thức chuyển tiền	185
- Phương thức nhờ thu	186
- Phương thức tín dụng chứng từ	188
B. CÂU HỎI TRẮC NGHIỆM CHƯƠNG 11	193
Chương 12 : NGHIỆP VỤ KINH DOANH NGOẠI TỆ	211
A. TÓM TẮT LÝ THUYẾT CHƯƠNG 12	211
- Tổng quan về nghiệp vụ kinh doanh ngoại tệ	211
- Kinh doanh ngoại tệ trên thị trường quốc tế	213
- Kinh doanh ngoại tệ với khách hàng nội địa	219
B. CÂU HỎI TRẮC NGHIỆM CHƯƠNG 12	223

Chương 13 : NGHIỆP VỤ KINH DOANH CHỨNG KHOÁN	243
A. TÓM TẮT LÝ THUYẾT CHƯƠNG 13	243
- Quan hệ giữa NHTM và công ty chứng khoán	243
- Tổ chức và hoạt động của thị trường chứng khoán	243
- Các nghiệp vụ kinh doanh chứng khoán	247
- Định giá chứng khoán	247
B. CÂU HỎI TRẮC NGHIỆM CHƯƠNG 13	251
Chương 14 : NGHIỆP VỤ NGÂN HÀNG DÀNH CHO KHÁCH HÀNG CÁ NHÂN	259
A. TÓM TẮT LÝ THUYẾT CHƯƠNG 14	259
- Đặc điểm giao dịch của khách hàng cá nhân	259
- Các sản phẩm và dịch vụ dành cho khách hàng cá nhân	260
- Huy động vốn khách hàng cá nhân	251
- Cho vay khách hàng cá nhân	262
- Các dịch vụ ngân hàng khác dành cho khách hàng cá nhân	263
- Các sản phẩm và dịch vụ ngân hàng hiện đại dành cho khách hàng cá nhân	264
B. CÂU HỎI TRẮC NGHIỆM CHƯƠNG 14	264
Chương 15 : NGHIỆP VỤ NGÂN HÀNG ĐIỆN TỬ	271
A. TÓM TẮT LÝ THUYẾT CHƯƠNG 15	271
- Vài nét về sự phát triển dịch vụ ngân hàng điện tử	271
- Các dịch vụ và sản phẩm ngân hàng điện tử	272
B. CÂU HỎI TRẮC NGHIỆM CHƯƠNG 15	276
Chương 16 : PHÂN TÍCH VÀ ĐÁNH GIÁ CÁC LOẠI RỦI RO TRONG HOẠT ĐỘNG NGÂN HÀNG	279
A. TÓM TẮT LÝ THUYẾT CHƯƠNG 16	279
- Định nghĩa và đo lường rủi ro	279
- Nhận dạng các loại rủi ro	279
- Phân tích nguồn gốc phát sinh rủi ro	281
B. CÂU HỎI TRẮC NGHIỆM CHƯƠNG 16	285
Chương 17 : XỬ LÝ RỦI RO TRONG HOẠT ĐỘNG NGÂN HÀNG	289
A. TÓM TẮT LÝ THUYẾT CHƯƠNG 17	289

- Nguyên tắc xử lý rủi ro	289
- Các kỹ thuật bảo hiểm rủi ro	290
- Bảo hiểm rủi ro lãi suất	293
- Bảo hiểm rủi ro tỷ giá	293
B. CÂU HỎI TRẮC NGHIỆM CHƯƠNG 17	297

PHẦN 2

ĐÁP ÁN CÂU HỎI TRẮC NGHIỆM	305
-----------------------------------	------------

PHẦN 3

BÀI TẬP VÀ BÀI GIẢI CÁC NGHIỆP VỤ

- NGHIỆP VỤ HUY ĐỘNG VỐN	311
- NGHIỆP VỤ CHO VAY KHÁCH HÀNG DOANH NGHIỆP	321
- PHÂN TÍCH VÀ THẨM ĐỊNH TÍN DỤNG	329
- NGHIỆP VỤ CHO THUÊ TÀI CHÍNH	352
- NGHIỆP VỤ TÀI TRỢ XUẤT KHẨU	359
- NGHIỆP VỤ THANH TOÁN QUỐC TẾ	362
- NGHIỆP VỤ KINH DOANH NGOẠI TỆ	367
- NGHIỆP VỤ KINH DOANH CHỨNG KHOÁN	393
- PHÂN TÍCH VÀ XỬ LÝ RỦI RO NGOẠI HỐI	407

PHẦN 4

BÀI TẬP TỰ RÈN LUYỆN

- NGHIỆP VỤ HUY ĐỘNG VỐN	423
- NGHIỆP VỤ CHO VAY KHÁCH HÀNG DOANH NGHIỆP	427
- PHÂN TÍCH VÀ THẨM ĐỊNH TÍN DỤNG	431
- NGHIỆP VỤ CHO THUÊ TÀI CHÍNH	444
- NGHIỆP VỤ TÀI TRỢ XUẤT KHẨU	446
- NGHIỆP VỤ THANH TOÁN QUỐC TẾ	447
- NGHIỆP VỤ KINH DOANH NGOẠI TỆ	449

- NGHIỆP VỤ KINH DOANH CHỨNG KHOÁN 457
- PHÂN TÍCH VÀ XỬ LÝ RỦI RO NGOẠI HỐI 460

PHẦN 5

BÀI TẬP THỰC HÀNH THEO NHÓM

- Bài tập số 1 : PHÂN TÍCH CÁC BÁO CÁO TÀI CHÍNH 467
- Bài tập số 2 : PHÂN TÍCH PHƯƠNG ÁN SẢN XUẤT
KINH DOANH 467
- Bài tập số 3 : LẬP VÀ PHÂN TÍCH DỰ ÁN ĐẦU TƯ 468
- Bài tập số 4 : THẨM ĐỊNH VÀ PHÂN TÍCH RỦI RO
DỰ ÁN ĐẦU TƯ 468
- Bài tập số 5 : PHÂN TÍCH VÀ XỬ LÝ RỦI RO NGOẠI HỐI 469
- TÀI LIỆU THAM KHẢO 475